

Opgave 3 Robotisering

tekst 5

'Hallo, ik ben Alice, de zorgrobot'

Met een zorgrobot voelen bejaarden zich minder eenzaam, zeggen Nederlandse onderzoekers na een proef. (...)

5 Computerwetenschapper en psycholoog Johan Hoorn en hoogleraar mediapsychologie Elly Konijn, beiden van de Vrije Universiteit Amsterdam, zijn nog
10 steeds onder de indruk van het experiment dat zij uitvoerden met een 'zorgrobot' die Alice heet. Alice heeft het formaat van een peuter, met een plastic lijf en een levensecht
15 gezicht. Ze kijkt de mensen belangstellend aan met haar grote groene ogen, en zegt: "Hallo, ik ben Alice. Een zorgrobot."

"Ik wil geen robotje in mijn huis", zei
20 een van de deelnemers aanvankelijk. Maar bij de tweede of derde ontmoeting was het ijs gebroken. "Alice is mijn vriendin", zei ze toen. (...)

25 Het vertrouwen dat Alice kreeg, was zo groot dat de deelnemers openhartiger naar haar waren dan naar de verpleging. (...) Het praten met een robot werkt ook als een
30 dagboek, mensen vertellen hun belevenissen om ze zo te verwerken. (...)

Alice vraagt: "Voelt u zich wel eens eenzaam?" Mevrouw Remkes bevestigt dat. Ze vraagt door:

35 "Wanneer vooral?" Mevrouw Remkes: "Tja, elke dag. Er komt nooit iemand." "Oh, dat is jammer", reageert Alice. Mevrouw Remkes kijkt weg, ze beseft hoe eenzaam ze
40 zich voelt (...).

Ze [Alice] reageert deels spontaan, deels via voorgeprogrammeerde vragen en deels gestuurd door iemand achter de computer. Hoorn:
45 "Maar over twee, drie jaar zijn we echt zo ver dat computers autonoom kleine gesprekjes kunnen voeren." (...)"

De documentaire 'Ik ben Alice' die van het onderzoek gemaakt is, (...) is
50 eerder in bioscopen vertoond. (...) Er zijn ook een paar mensen boos geworden van de film. Ze vonden dat de zorg voor bejaarden niet uitbesteed kan worden aan
55 robots. Werknemers in de zorg zijn soms ook argwanend en vragen zich af of zij hierdoor straks hun baan verliezen. Hoorn: "Maar het is niet de bedoeling dat robots de menselijke
60 hulp gaan vervangen, ze zullen die alleen ondersteunen en effectiever maken. Wijkverpleegkundigen hebben nu twee minuten tijd voor een cliënt en moeten dan alweer door
65 naar de volgende. Een robot kan ook onuitputtelijk herhalen, en bijvoorbeeld voortdurend geheugenoefeningetjes doen met mensen die aan het dementeren zijn:

70 'Hoe heet je kind, hoe heet je man?'"
Hoorn en Konijn hebben nu gezien
wat mogelijk is. Hoorn: "Voor ons is
alleen maar duidelijker geworden hoe

75 belangrijk het is dat deze zorgrobots
er daadwerkelijk gaan komen. De
kwaliteit van zorg wordt niet slechter
maar beter met robots."

naar: www.nrc.nl, 6 juli 2015

tekst 6

Angst voor robots 'is onnodig'

We moeten ons niet laten
verlammen door de angst dat robots
en de digitalisering ons werk
5 overnemen. Wie de nieuwe
technologie omarmt en actief op zoek
gaat naar de kansen die het biedt,
krijgt andere mogelijkheden. Met
andere woorden: innovatie leidt dus
10 niet per definitie tot baanverlies.
Belangrijk is wel dat de politiek en de
beleidsmakers meedoen, en de
nieuwe technologie, zoals drones en
het werken met grote hoeveelheden
15 data, via scholing en wet- en
regelgeving in de samenleving
inbedden. Dat zegt Rinie van Est,
onderzoeker van het Rathenau
Instituut.
20 Van Est heeft met zijn collega-
onderzoekers in opdracht van de
commissie¹⁾ voor Sociale Zaken en
Werkgelegenheid onderzoek gedaan
naar de relatie tussen technologie en

25 werkgelegenheid. De Tweede Kamer
had om dit onderzoek gevraagd
nadat minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid Lodewijk Asscher
eind september op het jaarlijkse
30 congres van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid stelde dat
robotisering (...) invloed heeft op de
werkgelegenheid (...).

Robot als de ideale werknemer

35 (...) [Asscher] wijst erop dat robots in
hoog tempo "toegankelijker,
betrouwbaarder en goedkoper"
worden. Ze kunnen ook nog eens
"24 uur per dag werken, zijn nooit
40 ziek, zeuren niet om loonsverhoging
en staken niet". Daardoor wordt het
steeds interessanter voor werkgevers
hen in te schakelen. "Voor een
aanzienlijk deel van de bestaande
45 banen kunnen zij werknemers
vervangen", stelt Asscher.

naar: fd.nl, 17 juni 2015

noot 1 De 150 Tweede Kamerleden doen hun werk vooral in commissies. Een
Kamercommissie is een groep Kamerleden die zich bezighouden met een
beleidsterrein van een ministerie of met een specifiek onderwerp. Twee derde van het
overleg tussen Tweede Kamer en bewindslieden vindt plaats in deze commissies.